

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

7 март 1990 година*

„Мерки, които имат еквивалентен ефект на количествени ограничения върху вноса – Национална забрана за публикуване на продължителността на специална оферта или предишна цена”

По дело C-362/88

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО от Касационния съд на Великото херцогство Люксембург в рамките на производство по дело, висящо пред този съд между

GB-INNO-BM, дружество, създадено по белгийското право, Брюксел

и

Confederation du commerce luxembourgeois, (Люксембургска конфедерация на търговията), дружество с нестопанска цел, основано в Люксембург,

относно тълкуването на членове 30 и 36 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ (шести състав),

в състав от: г-н С. N. Kakouris, председател на състава, г-н Т. Коорmans, г-н G. F. Mancini, г-н Т. F. O'Higgins и г-н М. Diez de Velasco, съдии,

генерален адвокат: г-н С. О. Lenz,

секретар: г-жа D. Louterman, главен администратор,

като взе предвид становищата, представени:

– за GB-INNO-BM, акционерно дружество, създадено съгласно белгийското право, жалбоподател, от адв. Nicolas Decker, от адвокатската колегия на Люксембург, от адв. Antoine de Bruun, адвокат с право да се явява пред белгийския касационен съд, адв. Louis van Bunnep и адв. Michel Mahieu, от адвокатската колегия на Брюксел,

- за Confederation du commerce luxembourgeois ASBL, ответник, от адв. Yvette Namilius, упълномощен адвокат от адвокатската колегия на Люксембург,

- за правителството на Великото херцогство Люксембург от адв. Alain Gross, упълномощен адвокат от адвокатската колегия на Люксембург,

- за правителството на Федерална република Германия от г-н Horst Teske, г-н Martin Seidel и г-н A. von Mihlendahl, в качеството на представители,

* Език на производството то: френски.

- за правителството на Френската република от г-н G. de Bergues, в качеството на представител,

- за Комисията на Европейските общности от г-жа Christine Berardis-Kayser, чрез писмено становище, и от г-н E. White и г-н H. Lehman, в качеството на представители,

като взе предвид доклада за заседанието и след това самото заседание от 23 ноември 1989 г.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 1 януари 1990 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 8 декември 1988 г., постъпило в Съда на 14 декември 1988 г., Касационният съд на Великото херцогство Люксембург отправя към Съда преюдициално запитване на основание член 177 от Договора за ЕИО относно тълкуване на член 30, член 31, алинея 1 и член 36 от Договора за ЕИО, за да може да оцени съответствието на тези разпоредби на националното законодателство относно рекламите.

2. Въпросът е повдигнат в производството между Confederation du commerce luxembourgeois (Люксембургска конфедерация на търговията), наричана по-нататък „CCL”, дружество с нестопанска цел, която заявява, че представлява интересите на търговците от Люксембург, и GB-INNO-VM, белгийско акционерно дружество, които управляват супермаркети на белгийска територия, *inter alia*, в Arlon, близо до белгийско-люксембургската граница. Белгийската компания е разпространила рекламни брошури на територията на Люксембург, както и на белгийска територия и CCL подава искане в съдилищата на Люксембург за издаване на съдебно разпореждане срещу компанията за спиране разпространението на тези рекламни брошури. CCL твърди, че рекламата, която се съдържа в брошурите, противоречи на постановлението на Великото херцогство Люксембург от 23 декември 1974 г. за нелоялна конкуренция (Mémorial A 1974 г., стр. 2392), съгласно което офертите за продажба, които включват временни намаления в цените, не могат да посочват продължителността на офертата или предишните цени.

3. Председателят на търговското отделение на окръжния съд, Люксембург, компетентен да разглежда търговски дела, издава съдебното разпореждане, като приема становището, че разпространението на въпросните брошури представлява оферта за продажба, забранена от постановлението на Великото херцогство Люксембург от 1974 г. и представлява нелоялна практика, забранена от същото постановление. Апелативният съд потвърждава съдебното разпореждане, поради което GB-INNO-VM обжалва пред касационния съд. Те поддържат становището, че рекламата, съдържаща се в брошурите, е в съответствие с белгийските разпоредби за нелоялна конкуренция и че така

отнасянето към нея на забраните, установени в люксембургското законодателство, ще бъде в противоречие с член 30 от Договора за ЕИО.

4. Касационният съд спира производството и поставя следните въпроси на Съда на Европейските общности за преюдициално решение:

„ Правилно ли е тълкуванието на законодателна разпоредба на държава-членка, чрез която предлагането на стоки за продажба на дребно на временно намалени цени, различни от специалната или пълна разпродажба, се разрешава само при условие, че офертите не съдържат тяхната продължителност и че не са посочени предишните цени в противоречие с член 30, член 31, алинея 1 и член 36 от Договора за ЕИО?“

5. Направено е препращане към доклада от заседанието за по-пълно обхващане на фактите по главното дело, процедурата и заключенията на страните, представени пред Съда, които се упоменават или обсъждат тук само дотолкова, доколкото това е необходимо с оглед излагането на мотивите на Съда.

6. Като предварителна точка, твърдението, което се изтъква от ССЛ, както и от правителствата на Германия и Люксембург, е необходимо да бъде разгледано. Това твърдение е в смисъл, че разпоредбите на членове 30, 31 и 36 от Договора за ЕИО не се отнасят до предмета на главното дело, което се отнася само до рекламата, а не до движението на стоки между държавите-членки. Освен това, се казва, че GB-INNO-BM продават своите кабели само на територията на Белгия.

7. Това твърдение не може да бъде прието. Съдът вече е постановил в свое Решение от 15 декември 1982 г. (по дело 286/81, *Oosthoek' s Uitgeversmaatschappij, Recueil*, 1982 г., стр. 4575), че законодателство, което ограничава или забранява определени форми на промоция на продажби може, въпреки че няма директен ефект върху търговията, да бъде от такава, че да ограничи обема на търговията, поради това, че влияе върху възможностите за продажба на пазара.

8. Свободното движение на стоки се отнася не само да търговците, но и да отделните лица. То изисква, по-специално в граничните зони, потребителите, които са жители на една държава-членка могат да пътуват свободно на територията друга държава-членка да пазаруват при същите условия като местното население. Тази свобода за потребителите е изложена на риск, ако те са лишени от достъп до реклами, които са на разположение в страната, в която са направени покупките. В резултат на това забраната срещу разпространението на такива реклами трябва да бъде проучена в светлината на членове 30, 31 и 36 от Договора за ЕИО.

9. Следователно става ясно, че въпросът, препратен до Съда за преюдициално решение, разглежда съвместимостта с член 30 от Договора за ЕИО на една пречка за свободното движение на стоки, получена в резултат от несъответствията между приложимото национално законодателство. От

документите, представени пред Съда, става ясно, че рекламирането на оферти за продажба, които включват намаление на цените и указват продължителността на офертата и предишните цени, е забранено от законодателството на Люксембург, но е разрешено от разпоредбите, които действат в Белгия.

10. Съдът последователно постановява, че в отсъствие на общи правила относно пазара, пречките пред свободното движение на стоки в Общността, получени в резултат от несъответствие между национални закони, трябва да се приемат, дотолкова доколкото такива правила, приложими без разлика към вътрешните и вносните стоки, могат да се обосноват като необходими, за да се спазят задължителните изисквания, които се отнасят *inter alia*, защита на потребителите или лоялността при търговските сделки. (вж., по-специално, Решения от 20 февруари 1979 г. (по дело 120/78, Rewe, Recueil, 1979 г., стр. 649, и от 26 юни 1980 г. по дело 788/79, Gilli and Andres, Recueil, 1980 г., стр. 2071).

11. Според ССЛ и правителството на Люксембург, въпросните две забрани – срещу посочването на продължителността на специална оферта и срещу определянето на предишните цени – са оправдани на основание защита на потребителите. Целта на забраните относно продължителността на специалната оферта е да се избегне риска от объркване между специалните разпродажби и пълните разпродажби на половин година, времето и продължителността, на които са ограничени съгласно люксембургското законодателство. Забраната срещу посочването на предишните цени в офертата е оправдано, те твърдят, от факта, че потребителя обикновено не е в позицията да провери, че предишната цена е действителна. В допълнение, отбелязването на предишната цена може да упражни прекален психологически натиск върху потребителя. По същество германското правителство споделя тази гледна точка.

12. Това виждане е оспорено от GB-INNO-BM и от Комисията, които посочват, че обикновено запознатият потребител знае, че годишните разпродажби се провеждат два пъти в годината. По отношение сравнението между цените, Комисията предоставя преглед на съответното законодателство в различните държави-членки и заключава, че с изключение на разпоредбите в Германия и Люксембург, те всички позволяват и двете цени да бъдат поставени, ако референтната цена е действителна.

13. Така възниква въпросът дали националното законодателство, което възпрепятства потребителя от достъп до определена информация може да оправдае това в интерес на защитата на потребителите.

14. На първо място, трябва да се отбележи, че политиката на Общността по въпроса създава близка връзка между защитата на потребителите и предоставянето на информация за тях. Така „предварителната програма” приета от Съвета през 1975 г. (ОВ С 92, стр. 1) предвижда прилагането на „защитата на потребителите и информационната политика”. С Резолюция от 19 май 1981 г. (ОВ С 133, стр. 1), Съветът одобрява „втора програма на ЕИО за „защитата на потребителите и информационната политика”, чиито задачи са били потвърдени с Регламент на Съвета от 23 юни 1986 г. относно бъдещите посоки на политиката на Общността за защита и съдействие на интересите на потребителите (ОВ С 167, стр. 1).

15. Съществуването на връзка между защитата и информацията за потребителите е обяснено във въведението на втората програма. Там се набляга, че мерките, които са предприети или са предвидени в съответствие с предварителната програма, допринасят за подобряване положението на потребителите чрез защита на тяхното здраве, безопасност и икономически интереси, като им се предоставя подходящата информация и обучение и като им се дава възможност да участват в решенията, които ги засягат. Там се посочва, че често тези същите мерки има за резултат хармонизацията на правилата на конкуренцията, чрез които производителите и търговците трябва да се съобразяват.

16. Въведението продължава с определяне, че целта на втората програма е да продължи и ускори мерките в тази област и да подпомогне създаването на условия за подобрена консултация между потребителите, от една страна и производителите и търговците, от друга страна. За тази цел програмата разграничава пет основни права, от които могат да се ползват потребителите, между които се появява и правото на информация и обучение. Една от предложените мерки в програмата е подобряване обучението и информацията за потребителите (точка 9, буква D). Частта от програмата, която формулира принципите, които трябва да управляват защитата на икономическите интереси на потребителите включва откъси, които целят гарантиране точността на информацията, която се предоставя на потребителите, но без да се отказва достъп до определена информация. Така, съгласно един от принципите (точка 28, параграф 4), нито една форма на реклама не трябва да подвежда купувача; този, който рекламира трябва да може да „обоснове, чрез подходящите средства, законността на всяко искане, което прави”.

17. Както Съдът е постановил, забрана срещу вноса на определени стоки в държава-членка е в противоречие с член 30, когато целта на такава забрана може да достигната с подходящ етикет на съответната стока, което би предоставило на потребителя информацията, от която той има нужда и която му позволява да направи избор при пълно познаване на фактите (Решение от 9 декември 1981 г. по дело 193/80, Комисията/Италия, Recueil, 1981 г., стр. 3019, и Решение от 12 март 1987 г. по дело 178/84, Комисията/Германия, Recueil, 1987 г., стр. 1227).

18. От изложеното по-горе следва, че съгласно правото на Общността относно защитата на потребителите, предоставянето на информация на потребителя се счита за един от принципните изисквания. Така член 30 не може да бъде тълкуван в смисъл, че националното законодателство, което отказва достъп на потребителите да определен вид информация може да оправдае това със задължителните изисквания относно защитата на потребителя.

19. В резултат на това, пречките за търговията вътре в Общността, които са последица от национални правила от вида, който се разглежда в главното дело, не могат да бъдат оправдани с причини, които се отнасят до защитата на потребителя. Така те попадат под забраната, формулирана в член 30 от Договора за ЕИО. Изключенията от прилагането на тази разпоредба, които се

съдържат в член 36, не са приложими; в действителност по време на процедурата пред Съда не се е разчитало на тях.

20. Тъй като член 30 е приложим, няма нужда да се тълкува член 31 от Договора за ЕИО, който също беше упоменат в препращането за преюдициално решение.

21. Отговорът на поставения въпрос, следователно, трябва да бъде, че съгласно членове 30 и 36 от Договора за ЕИО, правилно тълкуван, законно разпространяваната в друга държава-членка реклама не може да бъде предмет на национално законодателство, което забранява включването в реклама относно специална оферта за покупка на продължителността на офертата или на предишната цена.

По съдебните разноски

22. Разходите, направени от правителството на Велико херцогство Люксембург, правителството на Федерална република Германия, правителството на Френската република и от Комисията на Европейските общности, за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националния съд, този съд следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (шести състав),

като се произнеса по въпроса, поставен от Касационния съд на Великото херцогство Люксембург, с Определение от 8 декември 1988 г., реши:

Съгласно членове 30 и 36 от Договора за ЕИО, правилно тълкуван, законно разпространяваната в друга държава-членка реклама не може да бъде предмет на национално законодателство, което забранява включването в реклама относно специална оферта за покупка на продължителността на офертата или на предишната цена.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 7 март 1990 година.

Подписи